

Електромагнитни полета и базови станции

Често задавани въпроси

1. Вредни ли са електромагнитните вълни от базовите станции за човешкото здраве?

Не, базовите станции не са вредни за човешкото здраве, когато са изградени и се експлоатират според установените правила.

Няма и научни доказателства за нездравословни ефекти от електромагнитните полета, излъчвани от базовите станции на мобилните оператори.

2. Какви са стандартите в България за монтиране на базови станции?

В България, строежът и експлоатацията на базови станции на мобилните оператори се извършва в съответствие редица нормативни документи, закони и наредби, които регламентират както строителството на обектите, така и условията за пускане в експлоатация и самата експлоатация на базовата станция. Общо 16 институции участват в процеса по изграждане и въвеждане в експлоатация на една базова станция.

Съществена част от процеса по изграждане на една базова станция е санитарния контрол, който удостоверява дали базовата станция е безопасна за населението в района, в който е поставена. Този санитарен контрол е двустепенен и започва още във фазата на проектирането, преди да започне фактическото строителство на обекта. Без одобрен от Министерство на здравеопазването проект и установена хигиенно-санитарна зона, строителството на базова станция не може да започне.

След завършване на строителството, за да може една базова станция да бъде въведена в експлоатация се измерват фактическите емисии на електромагнитни излъчвания. Разрешение за ползване на базовата станция се издава само и единствено когато тези излъчвания са в рамките на установените норми за максимално допустими нива. Максимално допустимите нива на електромагнитни излъчвания от базовите станции на мобилните оператори в България са от **45 до 100 пъти** по-строги от тези в повечето страни от Европейския съюз и по света.

3. Кой контролира излъчванията на базовите станции след тяхното въвеждане в експлоатация.

По закон, този контрол следва да се извършва от Регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ).

4. Защо антените на базовите станции са разположени в населените райони?

Във всички страни по света, базовите станции са разположени там, където са абонатите. Ако апаратурата се монтира твърде далеч от потребителите, това не само ще влоши качеството на сигнала, но също така ще доведе до намаляване живота на батерията на телефона, а в много случаи дори и до невъзможност за провеждане на разговор.

Колкото по-малко на брой са базовите станции, толкова по-голяма мощност на излъчване е необходима. И обратно: наличието на повече базови станции води

до използването на по-малка мощност на излъчване, по-малко и по-слаби електромагнитни излъчвания и по-висока ефективност на мрежата.

5. Какви са параметрите за безопасно разстояние от базови станции?

Отстоянията се изчисляват за всяка отделна антена и е невъзможно да се даде универсална стойност за т. нар. хигиенно-защитна зона, валидна за всички антени.

Всяка базова станция има своя хигиенно-защитна зона, която се определя от Националния център по опазване на общественото здраве, от където се дава предписание дали обектът може да бъде оборудван с определена инсталационни параметри - мощност, конфигурация на антената и т.н.

Трябва да се има предвид, че при изчисленията се приема, че антената обслужва максимален брой потребители и оперира на максимална мощност през цялото време, което на практика се случва рядко.

6. Доколко са безопасни базовите станции, монтирани на покривите на жилищни блокове за живеещите в тях?

Напълно безопасни са както за живеещите в блока, така и за живеещите в съседните сгради. Но специално за сградите, върху които има антени – антената излъчва в хоризонтална равнина, успоредна на земната повърхност (или под малък ъгъл), но не и надолу към сградата, на която са монтирани антените. Дори по посока на максимално излъчване (срещу секторните излъчватели) електромагнитното поле намалява много бързо с отдалечаването от източника и затихва, преминавайки през дървета и други препятствия по пътя на разпространение на електромагнитните вълни.